

Viešoji konsultacija dėl pasiūlymų Lietuvos savivaldos savarankiškumui stiprinti rengimo

2020 m. rugsėjo mėn., Vilnius

KONTEKSTAS

Esama socialinė ir ekonominė atskirtis tarp Lietuvos regionų ir jų viduje yra bene didžiausia per dvidešimt metų bei viena didžiausių Europos Sąjungoje (2020 m. [Europos Komisija](#)). Tuo pat metu Lietuva išlieka viena labiausiai centralizuotų valstybių Europoje. Remiantis [2019 m. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos](#) duomenimis, esamas funkcijų ir finansavimo pasiskirstymas tarp Lietuvos centrinės valdžios ir vietos savivaldos rodo vieną žemiausių fiskalinės decentralizacijos lygį tarp EBPO šalių. Pavyzdžiui, lėšos, skirtos savarankiškoms funkcijoms vykdyti, konsoliduotame valstybės ir savivaldybių biudžete siekia tik apie 15 %, o pajamos iš savarankiškų mokesčių nesudaro net 10 % visų savivaldybių biudžeto pajamų. Kaip atskleidė projekto teminis tyrimas, įvairūs savivaldybių (finansinio) savarankiškumo ribojimai bei integralumo ir bendradarbiavimo tarp centrinio ir vietos lygių trūkumas trukdo joms veikti efektyviau, racionaliau naudoti valstybės finansus, užtikrinti kokybiškesnes paslaugas vietos gyventojams ir prisidėti prie regioninės atskirties mažinimo.

Regioninės atskirties mažinimas ir didesnis savivaldybių savarankiškumas yra ir vienas iš LR Prezidento bei XVII-osios Vyriausybės prioritetų. To svarba pažymėta ir šiuo metu rengiamame [2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane](#), kuriame numatyta skatinti regionų plėtrą, vadovaujantis subsidiarumo principu išgryninti valstybės ir savivaldybių institucijų funkcijas ir atsakomybę.

VYKDYTA KONSULTACIJA IR JOS TIKSLAS

Konsultacijos tikslas - atviraime ir įtraukiamo tarpinstitucinio bendradarbiavimo formate parengti tvaraus Lietuvos vietos savivaldos savarankiškumo ir atsakomybių stiprinimo priemonių planą (pasiūlymus). Pasiūlymai turėtų apimti šias tris kryptis – funkcijų pasiskirstymas bei įgyvendinimas, finansinis savarankiškumas ir abiejų valdžių lygiavertė partnerystė.

KONSULTACIJOS DALYVIAI

Suinteresuotų šalių grupės, kurioms aktualus vietos savivaldos galių ir atsakomybių pokyčių klausimas:

- **Vietos savivalda:** Lietuvos savivaldybių asociacija, savivaldybių merai ir administracijų direktoriai, regionų plėtros tarybų nariai.
- **Politinių sprendimų priėmėjai ir įstatymų leidžiamosios valdžios atstovai:** Seimo nariai, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, Seime atstovaujamos politinės partijos, LR Prezidentas ir jo patarėjai.
- **Centrinė vykdomoji valdžia:** Vyriausybė, Vidaus reikalų ir finansų ministerijos, kitos ministerijos ir joms pavaldžios institucijos.
- **Ekspertai ir akademinė bendruomenė:** Europos Komisijos (EK), Ekonominio Bendradarbiavimo ir Plėtros Organizacijos (EBPO) atstovai, Vilniaus politikos ir analizės institutas, Valstybės kontrolė, Valdymo koordinavimo centras ir kt.

KONSULTACIJOS METODAS

Kadangi problema yra kompleksinė, politizuota ir turinti itin daug suinteresuotų šalių, nuspręsta taikyti kelis metodus siekiant sužinoti suinteresuotų šalių nuomones skirtingais klausimais bei ieškoti bendro sutarimo ties daugiausia palaikymo sulaukiančiais pasiūlymais dėl savivaldos savarankiškumo didinimo.

- **Interviu ir susitikimų ciklas** su suinteresuotų šalių atstovais iš Prezidento kanceliarijos, Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, regionų plėtros tarybų, atskirų savivaldybių, taip pat Valstybės kontrolės, Europos Komisijos ir EBPO ekspertais. Jų buvo prašoma išsakyti idėjas ir pasiūlymus, siekiant labiau decentralizuoto valstybės valdymo, lygiavertiško centrinės ir vietos valdžių santykio.
- **Lietuvos savivaldybių kiekybinė ir kokybinė apklausa**, skirta identifikuoti savivaldybėms aktualiausius savarankiškumo ribojimus ir iššūkius, susijusius su funkcijų pasiskirstymu,

KONSULTACIJOS
REZULTATAI 1.

finansavimu ir įgyvendinimu bei išsiaiškinti pačių savivaldybių siūlomus sprendimo būdus ir galimą jų poveikį.

- **Fokus diskusija su pagrindinėmis suinteresuotomis šalimis** (centrinės valdžios, vietos savivaldos, politinių partijų atstovais ir ekspertais) bei darbas grupėse pagal tris kryptis (funkcijos, finansavimas, partnerystė) leido identifikuoti aktualiausias sritis ir suformuoti pasiūlymus, kur savivalda galėtų turėti daugiau galios ir atsakomybių, kaip tobulinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

INTERVIU IR SUSITIKIMŲ CIKLAS SU SUINTERESUOTŲ ŠALIŲ ATSTOVAIS:

- **Esamas valstybės ir savivaldybių funkcijų pasiskirstymas ir jo pokyčiai** rodo tendenciją jas centralizuoti, nėra vertinama, kuriuo valdymo lygiu jas vykdyti efektyviau.
- **Subsidiarumo principas** nėra pilnai įgyvendintas praktikoje, itin ydingas yra “mišrių” (persidengiančios atsakomybės) funkcijų veikimas.
- Itin žemas **fiskalinės decentralizacijos** lygis Lietuvoje. Esame viena labiausiai centralizuotų valstybių EBPO.
- Didelis centralizuoto pajamų perskirstymo mastas, vietinių mokesčių trūkumas, dotacijų dominavimo pajamų struktūroje.
- Ribotos savivaldybių galimybės **skolintis** vietos plėtrai.
- Centrinės valdžios ir vietos savivaldos **bendradarbiavimas** neužtikrina lygiavertės partnerystės.
- Pagrįstas pokyčių bei naujų sprendimų poreikis.

KONSULTACIJOS
REZULTATAI 2.

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ APKLAUSA DĖL SAVIVALDOS SAVARANKIŠKUMO

Apklausoje dalyvavo: 55 Lietuvos savivaldybių merai (arba jų deleguoti administracijos atstovai).

Apklausoje rezultatų analizė parodė, kokios priemonės ir konkretūs pokyčiai paskatintų didesnę savivaldybių savarankiškumą ir kaip tai prisidėtų prie viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo, racionalių viešųjų finansų naudojimo savivaldybėse ir valstybės valdyme, leido įvertinti savivaldybių pasirengimą priimti didesnes atsakomybes ir pagrindines su tuo susijusias rizikas.

Pagrindinės apklausos išvados:

- Savivaldybės yra pasiruošusios priimti didesnę atsakomybę už tokias sritis kaip **švietimas, socialinė apsauga, investicijų planavimas ir disponavimas žeme**.
- **70 % savivaldybių** susiduria su skolinimosi sunkumais.
- **Daugiau nei trečdalis** savivaldybių netenkina dabartinė biudžetų pajamų formavimo ir GPM perskirstymo tvarka.
- 2019 m. savivaldybės prie valstybinių funkcijų finansavimo prisidėjo **10,4 mln. eurų** savo biudžeto sąskaita.
- Savivaldybės nori glaudesnio bendradarbiavimo su centrine valdžia **teisėkūros** procese, siūlo stiprinti **LSA įgaliojimus** ir ugdyti **pasitikėjimu** grįstus santykius.

KONSULTACIJOS
REZULTATAI 3.

FOKUS DISKUSIJA SU PAGRINDINĖMIS SUINTERESUOTOMIS ŠALIMIS

Darbo grupėse išgryninti ir daugiausiai diskusijos dalyvių palaikymo sulaukę pasiūlymai:

Savivaldybių funkcijų peržiūra	Savivaldybių savarankiškumas finansinis	Centrinės valdžios ir vietos savivaldos partnerystės kūrimas
--------------------------------	---	--

Aiškus valstybės ir savivaldybių atsakomybių pasidalijimas ir lygiavertis bendradarbiavimas.	Lankstesnės skolinimosi galimybės savivaldybėms	Savivaldybių atstovavimo stiprinimas interesų Seime (VVSK)
Perteklinio savarankiškųjų funkcijų reglamentavimo atsisakymas	100 % valstybės deleguotų funkcijų finansavimas	Savivaldos įtraukties didinimas rengiant konsoliduotą VB ir SB projektą
Į rezultatą orientuotas funkcijų finansavimas.	Disponavimas valstybine žeme.	Savivaldybių ministerijos steigimas

TOLIMESNI
ŽINGSNIAI

Viešosios konsultacijos rezultatai naudoti rengiant pasiūlymus Lietuvos savivaldos savarankiškumui stiprinti, kurie suinteresuotų šalių atstovams buvo pristatyti LR Prezidento inicijuotame „Regionų forume“ 2020 m. rugsėjo 4 d.

KONSULTACIJOS
VERTINIMAS

Viešosios konsultacijos metu išpildyti visi jos plane numatyti įgyvendinimo rodikliai:

- Viešoji konsultacija atlikta pasitelkus tris konsultacijos metodus (formas), kurios leido įtraukti visas reikalingas suinteresuotas grupes.
- Pasiiekti ir net viršyti konsultacijos dalyvių skaičiai: savivaldybių apklausoje dalyvavo 56 iš 60 Lietuvos savivaldybių, Fokus diskusijoje – virš 30 dalyvių.
- Viešinti tarpiniai konsultacijos etapų rezultatai ir kiti viešinimo darbai užtikrino projekto žinonumą.
- Konsultacijos metu išgryninti ir parengti pasiūlymai Lietuvos savivaldos savarankiškumui stiprinti sulaukė daug suinteresuotų šalių dėmesio bei pritarimo, kas leidžia tikėtis pasiūlymų įgyvendinimo bei projekto rezultatų tęstinumo.

IŠMOKTOS
VIEŠOSIOS
KONSULTACIJOS
VYKDYMO
PAMOKOS

Viešosios konsultacijos atlikimas pagerino mūsų komunikacinius, analitinius bei derybinius gebėjimus, parodė reguliaraus ir atviro tarpinstitucinio bendradarbiavimo svarbą ir kokią didelę įtaką rezultato kokybei bei tvarumui gali turėti visų suinteresuotų grupių įtraukimas, kuo platesnis grįžtamojo ryšio susirinkimas, pastangos bendradarbiauti. Tuo pačiu, skirtingų pusių įtraukimas į konsultaciją padeda jas sudominti ir viso proceso rezultatu, didinti jų sąmoningumą, pritarimą klausimo svarbai ir tuo pačiu padidina projekto rezultatų tęstinumo tikimybę. Be to, konsultacijos metu labai svarbus lankstumas ir pasirengimas pritaikyti ar keisti konsultacijos metodus jau proceso eigoje keičiantis ir reaguojant į aplinkybes (pavyzdžiui, karantiną) bei kitų šalių poreikius bei pasiūlymus.

ASMUO
KONTAKTAMS

Skaidrilė Grigaitė Mockevičienė | „KURK Lietuvai“ projektų vadovė | skaidrile.grigaite@kurkl.lt
Dovilė Sujetaitė | „KURK Lietuvai“ projektų vadovė | dovile.sujetaite@kurkl.lt
Vytautas Vaitiekūnas | „KURK Lietuvai“ projektų vadovas | vytautas.vaitiekunas@kurkl.lt

PRIEDAI

1. Elektroninės savivaldybių apklausos klausimynas
2. Fokus diskusijos darbotvarkė

Gerb. Mere,

Kviečiame Jus dalyvauti Lietuvos savivaldybių savarankiškumo stiprinimo poreikių ir iššūkių tyrime. Šis tyrimas yra „Kurk Lietuvai“ projekto [„Bendru sutarimu link savivaldybių savarankiškumo stiprinimo“](#), vykdomo LR Prezidentūroje, dalis. Šiuo projektu siekiame įtraukti visas šia tema suinteresuotas šalis į atvirą ir konstruktyvų bendradarbiavimą, rengiant savivaldybių savarankiškumo stiprinimo priemonių planą.

Šio tyrimo tikslas – identifikuoti visai savivaldai ir Jūsų savivaldybei aktualiausius savarankiškumo iššūkius ir poreikius, susijusius su funkcijų pasiskirstymu, finansavimu ir įgyvendinimu bei išsiaiškinti Jūsų savivaldybės siūlomus sprendimo būdus ir galimą jų poveikį. Šiuo tyrimu siekiame nustatyti ir įvertinti, kokios priemonės ir konkretūs pokyčiai paskatintų didesnę savivaldybių savarankiškumą ir atsakomybę bei kaip tai prisidėtų prie viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo, racionaliesnio viešųjų finansų naudojimo Jūsų savivaldybėje ir valstybės valdyme. Ši apklausa apima kompleksinius klausimus (politinius, strateginius, finansinius, investicinius ir kt.), todėl pildant klausimyną rekomenduojame įtraukti atitinkamų kompetencijų darbuotojus.

Jūsų pateikti atsakymai yra labai svarbūs ir sudarys pagrindą rengiant savivaldybių savarankiškumo stiprinimo priemonių planą, kuris bus pristatytas Prezidento inicijuojamame Regionų forume 2020 m. rugsėjo 3 d. Todėl prašome Jūsų atsakyti į visus klausimus kaip įmanoma išsamiau.

Jūsų suteiktos informacijos konfidencialumą garantuojame. Pristatant tyrimo rezultatus ir rengiant savarankiškumo stiprinimo priemonių planą bus naudojami tik apibendrinti tyrimo duomenys.

Apklausa klausimai parengti konsultuojantis su Europos Komisijos, Finansų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir atskirų savivaldybių atstovais.

ATSAKYMUS Į ŠIO TYRIMO KLAUSIMUS PRAŠOME PATEIKTI IKI LIEPOS 10 D. EL. PAŠTU: dovile.sujetaite@prezidentas.lt

Jeigu turite pastabų ir pasiūlymų dėl tyrime pateiktų klausimų, kviečiame kreiptis žemiau nurodytais kontaktais.

Dovilė Sujetaitė

„Kurk Lietuvai“ projektų vadovė

Tel.: 8 627 35 250

El. p. dovile.sujetaite@prezidentas.lt

Savivaldybės pavadinimas (Įrašykite)

---

1. Jūsų nuomone, ar yra tokių veiklos sričių, kuriose Jūsų savivaldybei turėtų būti suteikta daugiau teisių ir įgaliojimų? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne (toliau pereikite prie 3 klausimo)
- Nežinau (toliau pereikite prie 3 klausimo)

2. Jei 1 klausime pasirinkote „Taip“, nurodykite, kokiose veiklos srityse Jūsų savivaldybei turėtų būti suteikta daugiau įgaliojimų ir teisių? **(Prioriteto tvarka pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus)**

Veiklos sritis (pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus ir sunumeruokite juos prioriteto tvarka (pvz. 1 - labai svarbu, 2 - mažiau svarbu ir t.t.)	Jūsų argumentai	Jūsų siūlomas(-i) sprendimo būdas(-ai)
☐ Savivaldybės biudžeto formavimas (t. y. savivaldybės nuosavos lėšos, valstybės perskirstomos lėšos ir savivaldybės skolintos lėšos ar kt.)		
☐ Mokesčių ir rinkliavų surinkimas ir įskaitymas į savivaldybės biudžetą		
☐ Savivaldybės investicijų planavimas ir vykdymas		
☐ Savarankiškųjų funkcijų vykdymas		
☐ Valstybės perduotų savivaldybėms funkcijų vykdymas		
☐ Kita (įrašykite)		

SAVIVALDYBIŲ FINANSAI

3. Ar Jūsų savivaldybę tenkina dabartinė savivaldybių biudžetų pajamų formavimo tvarka? (t. y. pagrindinio pajamų šaltinio – gyventojų pajamų mokesčio įskaitymo į savivaldybių biudžetus ir perskirstymo tarp valstybės ir savivaldybės biudžetų sistema)? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
 Labiau taip
 Labiau ne
 Ne

4. Pateikite konkrečius siūlymus, kaip būtų galima gerinti savivaldybės finansinių išteklių formavimo sistemą (įskaitant ir kreditavimą), kad ji labiau įgalintų ir motyvuotų Jūsų savivaldybę veikti efektyviau ir siekti geresnių rezultatų? **(Įrašykite)**

---

5. Pagrindinis Lietuvos savivaldybių veiklos finansinis šaltinis yra pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio. EBPO šalių praktika rodo, kad kitose šalyse per savivaldybių biudžetus perskirstoma daugiau centralizuotų mokesčių ir savivaldybių mokestinės pajamos yra labiau diferencijuotos. Jūsų nuomone, ar iš žemiau išvardintų Lietuvoje taikomų mokesčių kuris nors galėtų tapti savivaldybių savarankiškų pajamų šaltiniu (t. y. dalijamas su centrine valdžia ar pilnai priskirtas vietos valdžiai)? **(Prioriteto tvarka pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus)**

Mokestis (pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus ir sunumeruokite juos prioriteto tvarka (pvz. 1 – labai svarbu, 2 – mažiau svarbu ir t.t.))	TAIP	NE	Jūsų argumentai dėl mokesčio tarpbiudžetinio perskirstymo, įskaitymo, administravimo ar kt.
☐ Pridėtinės vertės mokestis	☐	☐	
☐ Pelno mokestis	☐	☐	
☐ Nekilnojamojo turto mokestis (nekomercinės paskirties turto)	☐	☐	
☐ Transporto priemonių mokestis	☐	☐	

☐ Kita (įrašykite)	☐	☐	
---	--------------------------	--------------------------	--

6. Ar dėl dabartinio savivaldybių skolinimosi teisinio reglamentavimo Jūsų savivaldybė susiduria su skolinimosi sunkumais, kurie stabdo vietos plėtrą? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne (toliau pereikite prie 9 klausimo)
- Nežinau (toliau pereikite prie 9 klausimo)

7. Jei 6 klausime pasirinkote „Taip“, įvardinkite mažiausiai 3 Jūsų savivaldybei svarbiausius ir suplanuotus (pvz., parengta dokumentacija, gautas savivaldybės tarybos pritarimas) investicijų projektus ar kitas veiklas, kuriems vykdyti reikalingos skolintos lėšos, tačiau dėl esamos savivaldybių skolinimosi tvarkos negalite/negalėjote jų įgyvendinti, bei nurodykite reikalingą lėšų sumą. **(Įrašykite)**

Investicijų krypties, projekto/ų ar kitos veiklos pavadinimas	Viso apytikrė investicijų krypties ar projekto/ų ar kitos veiklos vertė (eurais)	Skolinimosi poreikis (eurais) investicijų krypties, projekto/ų ar kitos veiklos vykdymui
1.		
2.		
3.		

8. Jei 6 klausime pasirinkote „Taip“, koks skolinimasis – einamasis, vidutinės trukmės, ilgalaikis – Jūsų savivaldybei yra aktualiausias ir problematiškiausias? **(Kiekviename stulpelyje pažymėkite po 1 atsakymo variantą)**

	1.Aktualiausias	2.Problematiškiausias
Einamųjų metų skolinimasis	☐	☐
Vidutinės trukmės skolinimasis	☐	☐
Ilgalaikis skolinimasis	☐	☐

9. Kiek nepanaudotų lėšų Jūsų savivaldybė kiekvienais metais grąžina į valstybės biudžetą? Prašome pateikti duomenis apie nepanaudotas (grąžintas) lėšas (eurais) atskirai už 2017, 2018 ir 2019 metus. **(Įrašykite)**

Lėšų šaltinis	2017	2018	2019
Grąžintos Valstybės investicijų programos lėšos (eurais)			
Grąžintos Kelių priežiūros programos lėšos (eurais)			
Grąžintos valstybės biudžeto dotacijos valstybės perduotų savivaldybėms funkcijų vykdymui (eurais)			
Kita (įrašykite)			
Grąžintos lėšos (eurais) iš viso:			

FUNKCIJŲ VYKDYMAS IR JŲ FINANSAVIMAS

10. Valstybės kontrolė 2019 m. atliktame audite nustatė, kad 12 iš 36 **valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų** vykdymui neužtenka finansavimo ir savivaldybės savo biudžeto sąskaita finansuoja šias funkcijas. Nurodykite, kiek iš viso Jūsų savivaldybė 2019 m. gavo valstybės biudžeto dotacijų valstybinėms (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir kiek pati savivaldybė finansiškai prisidėjo prie šių funkcijų vykdymo (jei Jūsų savivaldybei teko finansuoti valstybinių funkcijų vykdymą savo biudžeto lėšomis). **(Įrašykite)**

Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymui gauta 2019 m. valstybės biudžeto dotacijų suma (eurais)	Jūsų savivaldybės 2019 m. skirtos lėšos (eurais) valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymui

11. Įvardinkite iki 5 **valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų**, prie kurių finansavimo 2019 m. daugiausiai prisidėjo Jūsų savivaldybė (jei Jūsų savivaldybei teko finansuoti valstybinių funkcijų vykdymą savo biudžeto lėšomis). **(Įrašykite)**

Funkcijos pavadinimas (pagal VSĮ 7 str.)	Iš viso 2019 m. funkcijos vykdymui skirta valstybės biudžeto dotacijų (eurais)	Iš viso 2019 m. funkcijos vykdymui skirta Jūsų savivaldybės biudžeto lėšų (eurais)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

12. Ar, Jūsų nuomone, šiuo metu yra tokių **valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų** (pagal VSI 7 str.), kurios dėl savo pobūdžio galėtų būti priskirtos savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne (toliau pereikite prie 14 klausimo)
- Nežinau (toliau pereikite prie 14 klausimo)

13. Jei 12 klausime pasirinkote „Taip“, įvardinkite, kokios **valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos** (pagal VSI 7 str.) dėl savo pobūdžio galėtų būti priskirtos savivaldybių savarankiškos funkcijoms? Nurodykite iki 5 funkcijų ir argumentus, kodėl siūlote tokį pokytį ir kokia būtų šio pokyčio nauda? **(Irašykite)**

Funkcijos pavadinimas (pagal VSI 7 str.)	Jūsų argumentai
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

14. Ar, Jūsų nuomone, yra Jūsų savivaldybei priskirtų funkcijų, kurias būtų tikslinga vykdyti kelioms savivaldybėms kartu ar kelių savivaldybių lygmeniu? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne (toliau pereikite prie 16 klausimo)
- Nežinau (toliau pereikite prie 16 klausimo)

15. Jei 14 klausime pasirinkote „Taip“, įvardinkite, kokias Jūsų savivaldybei priskirtas funkcijas būtų tikslinga vykdyti kelioms savivaldybėms kartu ar kelių savivaldybių lygmenyje? Nurodykite iki 5 funkcijų ir argumentus, kodėl siūlote tokį pokytį ir kokia būtų šio pokyčio nauda? **(Irašykite)**

Funkcijos pavadinimas	Jūsų argumentai
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

16. Pasaulio šalių praktika rodo, kad didesnė decentralizacija (pvz., funkcinė, finansinė, administracinė) reikalauja didesnių vietos savivaldos žmogiškųjų resursų ir kompetencijų tam tikrose srityse. Kokių sričių kompetencijas Jūsų savivaldybės administracijoje reikia stiprinti jau dabar ir būtų aktualiausia stiprinti, jeigu savivaldybei būtų suteiktas didesnis savarankiškumas? **(Pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus)**

Kompetencijų stiprinimo veiklos sritis	TAIP	LABIAU TAIP	LABIAU NE	NE
Žmogiškųjų išteklių valdymas	☐	☐	☐	☐
Finansų valdymas	☐	☐	☐	☐
Strateginis planavimas	☐	☐	☐	☐
Projektų rengimas ir valdymas	☐	☐	☐	☐
Korupcijos prevencija	☐	☐	☐	☐
Viešųjų pirkimų vykdymas	☐	☐	☐	☐
Komunikacija	☐	☐	☐	☐
Kita (įrašykite)	☐	☐	☐	☐

17. Jūsų nuomone, kokiais būdais būtų geriausiai stiprinti Jūsų pasirinktas savivaldybės kompetencijas? Ar būtų reikalinga valstybės parama stiprinant Jūsų minėtas kompetencijas? Jei taip, kokiomis priemonėmis? **(Įrašykite)**

TARPSAVIVALDYBINIS BENDRADARBIAVIMAS BEI VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖ

18. Ar Jūsų savivaldybė per pastaruosius 5-erius metus vykdė/vykdo bendrus projektus (investicijų, viešųjų paslaugų teikimo ar kt.) su Jūsų regiono ar kitomis kaimyninėmis savivaldybėmis? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne (toliau pereikite prie 20 klausimo)
- Nežinau (toliau pereikite prie 20 klausimo)

19. Jei 18 klausime pasirinkote „Taip“, įvardinkite, kokius bendrus projektus (investicijų, viešųjų paslaugų teikimo ar kt.) vykdėte/vykdate kartu su kitomis savivaldybėmis? Įvardinkite iki 3 Jūsų savivaldybei svarbiausių projektų bei pateikite argumentus, kodėl nusprendėte vykdyti tokius projektus ir, ar jie pasiteisino. **(Įrašykite)**

Tarpsavivaldybinio projekto pavadinimas	Jūsų argumentai dėl projekto vykdymo poreikio atsiradimo	Jūsų išvalgos dėl bendrai įgyvendintų projektų naudos
1.		
2.		
3.		

20. Ar Jūsų savivaldybė per pastaruosius 5-erius metus vykdė/vykdo viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) projektus (investicijų, viešųjų paslaugų teikimo ar kt.)? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
 Ne (toliau pereikite prie 23 klausimo)
 Nežinau (toliau pereikite prie 23 klausimo)

21. Jei 21 klausime pasirinkote „Taip“, įvardinkite, kokius VPSP projektus (investicijų, viešųjų paslaugų teikimo ar kt.) vykdėte/vykdate? Įvardinkite iki 3 Jūsų savivaldybei svarbiausių VPSP projektų bei pateikite argumentus, kodėl nusprendėte vykdyti tokius projektus ir, ar jie pasiteisino. **(Įrašykite)**

VPSP projekto pavadinimas	Jūsų argumentai dėl projekto vykdymo poreikio atsiradimo	Jūsų išvalgos dėl įgyvendinto VPSP projekto naudos
1.		
2.		
3.		

22. Su kokiais sunkumais susidūrė Jūsų savivaldybė, dalyvaudama VPSP ir (ar) kelių savivaldybių bendrai vykdomuose projektuose? **(Įrašykite)**

---

23. Ar Jūsų savivaldybė būtų linkusi ir (ar) planuoja bendradarbiauti su kitomis savivaldybėmis, vykdant bendrus projektus (investicijų, viešųjų paslaugų teikimo ar kt.)? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne
- Nežinau

24. Ar Jūsų savivaldybė būtų linkusi ir (ar) planuoja vykdyti VPSP projektus? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Ne
- Nežinau

25. Jei 23 ir (ar) 24 klausimuose pasirinkote „Taip“, kokiose veiklos srityse Jūsų savivaldybė būtų linkusi ir (ar) planuoja bendradarbiauti su kitomis savivaldybėmis ir (ar) vykdyti VPSP? **(Ties kiekvienu stulpeliu atskirai pažymėkite aktualiausius (iki 5) atsakymo variantus)**

Veiklos sritis	Tarpsavivaldybinis bendradarbiavimas	VSPS partnerystė
Viešasis transportas	☐	☐
Švietimas	☐	☐
Sveikatos apsauga	☐	☐
Socialinė apsauga	☐	☐
Aplinkos apsauga	☐	☐
Energetika	☐	☐
Kultūra	☐	☐
Turizmas	☐	☐
Neturiu nuomonės	☐	☐
Kita (įrašykite)	☐	☐

26. Jūsų nuomone, kas paskatintų Jūsų savivaldybę vykdyti bendrus projektus (investicijų, viešųjų paslaugų teikimo ir kt.) su kitomis savivaldybėmis ir (ar) vykdyti VPSP? **(Pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus)**

- a) Metodinės rekomendacijos;
- b) Dalinimasis gerąja praktika;
- c) Finansinės paskatos iš centrinės valdžios ir (ar) ES fondų;
- d) Ekspertinės (teisinės, finansų valdymo, investicijų pritraukimo, strateginio planavimo, dokumentų rengimo ar kt.) pagalbos teikimas;
- e) Dabartinio teisinio reglamentavimo supaprastinimas ir trūkstančių teisės aktų priėmimas (bendros veiklos, finansavimo ir kitais klausimais);
- f) Bendro savivaldybių skolinimosi mechanizmo sukūrimas;
- g) Kita (įrašykite) _____

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJOS VEIKLA IR BENDRADARBIAVIMAS SU CENTRINE VALDŽIA

27. Kaip vertinate Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) darbą dabartinio jai suteikto mandato ribose? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Teigiamai
- Labiau teigiamai
- Labiau neigiamai
- Neigiamai

28. Ar, Jūsų nuomone, LSA turi pakankamai teisių ir įgaliojimų atstovauti visų savivaldybių interesus? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Labiau taip
- Labiau ne
- Ne

29. Pateikite pasiūlymus LSA veiklos tobulinimui ir jai suteiktų teisių ir pareigų plėtrai.
(Įrašykite)

---

30. Kaip apibendrintai vertinate bendradarbiavimą tarp Jūsų savivaldybės ir centrinės valdžios institucijų?

- Teigiamai
- Labiau teigiamai
- Labiau neigiamai
- Neigiamai

31. Jūsų nuomone, kaip būtų galima gerinti Jūsų savivaldybės ir (ar) visos savivaldos bendradarbiavimą su centrinės valdžios institucijomis? **(Pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus)**

- Stiprinti Lietuvos savivaldybių asociacijos įgaliojimus;
- Gerinti Dvišalės komisijos (tarp LR Vyriausybės ir LSA) darbą (tobulinti jos teisinių reglamentavimą, užtikrinti priimtų sprendimų įgyvendinimą ar kt.);
- Centrinės valdžios institucijoms vykdant viešąsias konsultacijas, svarstant savivaldybėms aktualius klausimus, labiau tiesiogiai įtraukti savivaldybes;
- Gerinti teisėkūros procesus (derinant centrinės valdžios siūlomus savivaldai aktualius teisės aktų keitimo projektus suteikti daugiau laiko savivaldai teikiant pasiūlymus ar kt.);
- Kurti visiškai naują bendradarbiavimo formatą;
- Skatinti abiejų valdžių lygmenų lygiavertę partnerystę ir formuoti pasitikėjimu grįstą santykį;
- Skatinti atviros ir įtraukios bendradarbiavimo kultūros formavimąsi;
- Kita (įrašykite) _____

GYVENTOJŲ ĮTRAUKTIS

32. Ar Jūsų savivaldybės gyventojai, bendruomenės aktyviai įsitraukia svarstant vietos savivaldai aktualius klausimus? **(Pažymėkite 1 atsakymo variantą)**

- Taip
- Labiau taip
- Labiau ne
- Ne

33. Įvardinkite Jūsų savivaldybėje naudojamas gyventojų, bendruomenių įsitraukimo, svarstant vietos savivaldai aktualius klausimus, formas? **(Pažymėkite visus tinkamus atsakymo variantus)**

- a) Apklausa;
- b) Fokus diskusija (grupės);
- c) Dalyvaujamas biudžetas;
- d) Kvietimai teikti pasiūlymus;
- e) Dalyvavimas savivaldybės tarybos posėdžiuose;
- f) Kita (įrašykite) _____

34. Įvardinkite priežastis, lemiančias gyventojų, bendruomenių pasyvų įsitraukimą svarstant vietos savivaldai aktualius klausimus **(Įrašykite)**

Jei turite kitų pastebėjimų / pasiūlymų dėl savivaldybių savarankiškumo stiprinimo, savivaldybių finansavimo ir vykdomų funkcijų sistemos tobulinimo, ar kitų su tyrimu susijusių klausimų, prašome pateikti. **(Įrašykite)**

Būtume dėkingi, jei pateiktumėte Jūsų savivaldybės atstovo(-ų) kontaktus. Jūsų kontaktais kreipsimės tik tuo atveju, jei iškils klausimų dėl Jūsų pateiktų atsakymų.

El. paštas:

Telefonas:

Vieta: LR Prezidentūra (įėjimas iš S. Daukanto aikštės)

Laikas: 2020 m. liepos 23 d., ketvirtadienis, 13:00 – 16:00

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti „Kurk Lietuvai“ projekto „Bendru sutarimu link savivaldybių savarankiškumo stiprinimo“ viešojoje konsultacijoje, kurios metu bus diskutuojama ir tariamasi dėl konkrečių priemonių savivaldybių savarankiškumo ir atsakomybės stiprinimui. Diskusijos metu išgryninti sprendimai taps pagrindu rengiant pasiūlymus dėl savivaldos savarankiškumo stiprinimo, kurie bus pristatyti 2020 m. Regionų forume rugsėjo 3 d.

Renginyje kviečiami dalyvauti Seimo, Vyriausybės, Prezidentūros, Vidaus reikalų ir Finansų ministerijų, kitų valstybinių institucijų, politinių partijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai ir temos ekspertai.

PRELIMINARI RENGINIO PROGRAMA

I DALIS

13:00 – 13:10 Įžanginis žodis (LR Prezidento vyr. patarėjas Povilas Mačiulis), darbotvarkės pristatymas

13:10 – 13:20 Lietuvos savivaldybių tyrimo rezultatų pristatymas („Kurk Lietuvai“ projekto vadovai)

13:20 – 13:30 Užsienio šalių gerosios praktikos pristatymas („Kurk Lietuvai“ projekto vadovai)

13:30 – 13:40 Lietuvos savivaldybių finansinis savarankiškumas EBPO šalių kontekste (EBPO ekonomistė Indrė Bambalaitė)

13:40 – 14:00 Dalyvių diskusija „Esama situacija: ar yra prielaidų pokyčiams?“

14:00 – 14:15 Kavos pertrauka

II DALIS

14:15 – 15:15 Darbas grupėse:

- **Savivaldybių funkcijų peržiūra** (valstybės deleguotų ir savarankiškųjų funkcijų paskirstymas, subsidiarumo principas, prioritetinės sritys)
- **Savivaldybių finansinis savarankiškumas** (esama savivaldybių pajamų formavimo tvarka, investicijų finansavimas, valstybės finansų tvarumas)
- **Centrinės valdžios ir vietos savivaldos partnerystės kūrimas** (bendradarbiavimo principai, esamų formatų išnaudojimas ar naujų formatų kūrimas, interesų derinimas)

15:15 – 15:50 Grupių rezultatų pristatymas ir bendras aptarimas

15:50 – 16:00 Viešosios konsultacijos apibendrinimas

Moderatorius: *tbc*

2a. Tikslo ir uždavinių forma

<p>Nagrinėjama viešosios politikos problema</p>	
<p>Konsultacijos tikslas</p>	
<p>Konsultacijos uždaviniai</p>	
<p>Kaip rezultatai bus panaudojami?</p>	

3a. Tikslinių grupių sąrašo forma

Nr.	Atstovaujama visuomenės dalis	Tikslinė grupė / organizacija

6a. Konsultacijos komandos forma

Komandos narys	Asmuo	Atsakomybės
Konsultacijos lyderis		
Temos kuratoriai		
Komunikacijos specialistas		
Organizatorius		
Moderatorius		

		7a. Veiklų vykdymo grafiko forma																												
		Kovas				Balandis				Gegužė				Birželis				Liepa			Rugpjūtis			Rugsėjis	Atsakingas					
Pirma savaitės diena		9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31	7		
1. Pasirengimas viešajai konsultacijai																														
Esamos situacijos analizė		█																					Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė, Dovilė Sujetaitė, Vytautas Vaitiekūnas							
Užsienio patirties analizė														█									Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė Dovilė Sujetaitė Vytautas Vaitiekūnas							
Konsultacijos viešinimas																														
Dalomosios medžiagos rengimas																														
2. Interviu ir susitikimų ciklas																														
Ciklo planavimas: kontaktai, temos, tikslai		█																					Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė Vytautas Vaitiekūnas							
Interviu dėl problematikos		█																					Dovilė Sujetaitė							
Interviu dėl pasiūlymų rengimo										█													Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė							
Interviu analizė ir apibendrinimas																														
3. Elektroninė savivaldybių apklausa																														
Klausimyno rengimas										█													Dovilė Sujetaitė, Vytautas Vaitiekūnas							
Klausimyno platinimas														█									Dovilė Sujetaitė							
Rezultatų analizė ir apipavidalinimas														█									Dovilė Sujetaitė							
Rezultatų pristatymas														█									Vytautas Vaitiekūnas							
4. Fokus diskusija (renginys)																														
Medžiagos paruošimas														█									Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė, Dovilė Sujetaitė, Vytautas Vaitiekūnas							
Dalyvių sąrašo sudarymas ir kvietimų išsiuntimas														█									Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė Vytautas Vaitiekūnas							
Rezultatų analizė																							█							
5. Pasiūlymų rengimas																														
Konsultacijos su suinteresuotomis šalimis														█									Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė Dovilė Sujetaitė							
Pranešimai apie eigą bei rezultatus konsultacijos dalyviams																							█							
Pranešimas spaudai, spaudos konferencija														█									Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė							
Vizualinės ir informacinės medžiagos rengimas		█																					█							
Pristatymo renginys (Regionų forumas 2020)		█																					█							

10a. Vertinimo rodiklių forma

Rodiklis	Aprašymas	Siekiamą reikšmę
Procesui vertinti		
Poveikiui vertinti		

18a. Vertinimo klausimynas

Proceso
vertinimas

18a. Vertinimo klausimynas

Poveikio
vertinimas
